

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno rigorózanta:	Mgr. Martin Pešek
Téma práce:	Koncentrace řízení v civilním procesu
Téma práce anglicky:	Concentration of proceedings in civil procedure
Rozsah práce:	86 normostran vlastního textu (dle prohlášení autora v počtu 197 071 znaků včetně mezer)
Datum odevzdání práce:	28. 06. 2022 datum vypracování práce (uzavření rukopisu): 26. 06. 2022

1. Aktuálnost (novost) tématu

Autor si pro zpracování rig. práce zvolil téma, které je pro civilní soudní řízení z pohledu splnění povinnosti tvrzení a povinnosti důkazní ze strany účastníků řízení významné. Zákon totiž předpokládá, že k rozhodným skutečnostem a důkazům, které účastník uvede, resp. označí (co do důkazů) až po přípravném jednání, byla-li provedena, a pokud nebyla, pak po skončení prvního jednání ve věci, popř. po uplynutí lhůty, která byla účastníkům poskytnuta k doplnění tvrzení o skutečnostech významných pro věc, k podání návrhů na provedení důkazů nebo ke splnění dalších procesních povinností, nebude přihlížet (srov. § 118b odst. 1 o. s. ř.). Jde o téma široké, které předpokládá dobrou orientaci autora v dané oblasti zkoumání, znalost právní úpravy včetně relevantní literatury a judikatury. Zároveň se jedná o téma tradiční, které není nové ani originální. Na druhou stranu jej lze označit za stále aktuální, neboť s ohledem na důsledky předpokládané právní normou, konkrétně § 118b o. s. ř., v civilním soudním řízení význam koncentrace minimálně neupadá (ba naopak roste).

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Z důvodu skutečně širokého literárního zázemí lze konstatovat, že uvedené téma je spíše středně náročné, jak z pohledu teoretických znalostí, vstupních údajů, tak jejich zpracování včetně správně zvolené metodologie. Co do pramenů autor vyšel zejména z komentářové literatury, vysokoškolských učebnic a vybraných monografií, které kombinoval z odbornými články (internetovými) a relevantní judikaturou (převažují rozhodnutí Nejvyššího soudu a Ústavního soudu). Zahraniční zdroje použity nebyly, a to z důvodu, že po metodologické stránce nebylo pracováno se srovnávací metodou s některým ze zahraničních právních řádů. Zejména se nabízelo srovnání se slovenskou právní úpravou, neboť s účinností od 1. 7. 2016 nabízí civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z. z.) možnou inspiraci. Co do použitých metod je patrná rozborně-popisná metoda, když na vícero místech textu převažuje deskripce nad vlastní analýzou či syntézou jednotlivých jevů koncentrace řízení. Použité metody autor uvedl v Úvodu své práce na str. 8 až 9, a i když přímo zmiňuje i metodu komparativní, která se měla výjimečně uplatnit při porovnání koncentrace řízení nastávající jednotlivými koncentračními okamžiky, pak se právě tato metoda v textu hledá obtížně. Byla-li vůbec použita. Jde zřejmě o vyřešení samotné komparace, co si pod ní autor představuje, přesto, že v právní doktríně je význam

jak právní mikrokomparatistiky, tak právní makrokomparatistiky poměrně jasný a ustálený.

3. Formální a systematické členění práce

Po formální stránce práce splňuje požadavky, které jsou na tento druh prací kladeny. Práce je po literární stránce napsána víceméně odborným jazykem, avšak k některým větám a formulačním obrátům autora mám své výhrady. Autor si totiž libuje v dlouhých souvětích, které jsou však někdy pro čtenáře při prvním čtení těžko srozumitelné a je třeba se k nim vracet [např. na str. 19 „*Tvrdit je tedy nutné tzv. hmotněprávní skutečnosti (ve sporu o zaplacení smluvní pokuty bude takovým tvrzením mimo jiné tvrzení, že smluvní pokuta byla sjednána, ve sporu o vrácení zápůjčky pak tvrzení, že zápůjčka byla poskytnuta, že nastala její splatnost atd.), o skutková tvrzení se nejedná (a tedy ani o tvrzení podléhající koncentraci) v případě tzv. procesních skutečností.*“]. Citační norma je sice dodržena, s citačními zkratkami však nebylo pracováno. K citaci judikatury, resp. rozhodnutí vrcholných soudů u nás uvádím, že gramaticky správně je uvádět jak Nejvyšší soud, tak Ústavní soud bez přívlastku „Česká republika“. Co do struktury je práce systematicky rozdělena celkem do sedmi (7) kapitol a dalších podkapitol, vyjma Úvodu, Závěru a jednotlivých seznamů na str. 92 a násl. včetně jazykových abstraktů na str. 101 a 102.

4. Vyjádření k práci

V úvodu na str. 6 si autor vymezil hypotézu a cíl své práce tak, že „*Cílem této rigorózní práce je podrobně rozebrat úpravu koncentrace řízení v občanskoprávním řízení a její výklad, jakož i případné nedostatky dané úpravy či odborné názory volající po její změně. [...] Posláním této práce je rovněž shrnout bohatou judikaturu, která vymezuje jednotlivé koncentrační okamžiky, rozebírá výjimky z koncentrace řízení a možnosti jejího prolomení, a která pro jednotlivé procesní situace předestírá, zda a v jakém rozsahu ke koncentraci došlo nebo nedošlo, či blíže ozřejmuje jiné aspekty uplatnění koncentrace řízení v soudní praxi.*“ Tento cíl se autorovi podařilo naplnit. Autor nejprve vymezil základní zásady civilního procesu a koncentraci řízení (kap. 1, str. 10 a násl.), následně obecně pojednal o zákonné úpravě koncentrace (kap. 2, str. 16 a násl.), aby poté provedl rozbor jednotlivých otázek vztahujících se k okamžiku, kdy koncentrace nastává včetně výjimek (kap. 3 až 6, str. 27 a násl.). Po obsahové stránce je práce věcně v pořádku. I když by práci slušela vyšší míra polemiky autora k názorům jiných autorů, ze kterých vychází, či je v textu přímo uvádí. Tak např. ke koncentračnímu okamžiku, který se váže teprve na uplynutí dodatečné lhůty (srov. podkap. 2.5, str. 24 až 26) – jsou pro poskytnutí dodatečné lhůty splněny veškeré předpoklady, ale soud ji účastníkovi přesto neposkytne, jak by z pohledu účastníka autor v tomto případě procesně postupoval? Dále kupříkladu k obsahu poučení o koncentraci řízení (srov. podkap. 5.2, str. 57 až 58) by bylo možné polemizovat minimálně s citovaným usnesením Nejvyššího soudu z roku 2015. Úvahy *de lege ferenda* jsou přínosem práce, nicméně nevyřešenou zůstala ze strany autora např. otázka vztahu kvalifikované výzvy dle § 114b o. s. ř. a koncentrace řízení (srov. podkap. 7.2.2, str. 78). Jaký má k uvedenému autor názor? Byť jsou předestřeny názory autorkyň Hamulákové a Hudkové, přece jen by k nim mohl autor uvést své stanovisko. Na str. 79 však lze souhlasit např. s uvedením, že „*Osobně nevnímám právní úpravu rozkazů jako bezprostředně související s koncentrací řízení.*“ Pozitivně pak hodnotím poznámky ke koncentraci dle věcného záměru civilního řádu soudního (podkap. 7.3.2, str. 81 a násl.). Závěry práce uvedené na str. 87 až 91 jsou v zásadě správné, když autor projevuje smysl pro jejich zevšeobecnění. Rigorózní práce obsahuje získané poznatky zkoumané problematiky.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Jednotlivé cíle práce jsou uvedeny v čl. 4. tohoto posudku. Hodnocená práce splnila cíle , které si autor vytyčil (v Úvodu, str. 6).
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Autor při zpracování problematiky prokázal samostatnost při tvůrčí činnosti , ke které využil dostupné zdroje. Při tvorbě textu bylo postupováno lege artis . Dle protokolu o kontrole na plagiáty bylo zjištěno: počet podobných dokumentů – 17, nejvyšší dosažená míra podobnosti: < 1%.
Logická stavba práce	Zvolená systematika práce je adekvátní, kapitoly na sebe navazují, práce je vhodně strukturovaná a tvoří kompaktní celek .
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autor vyšel z potřebného počtu zdrojů (srov. seznam na str. 93 a násl.), zejména lze pozitivně hodnotit práci s rozsáhlejším okruhem dostupné tuzemské judikatury. Zahraniční zdroje nebyly použity. Citační norma byla dodržena. Práce se zdroji je adekvátní .
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Hloubka provedené analýzy je na patřičné úrovni, práce odpovídá požadavkům kladeným na tento druh kvalifikačních prací.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Grafická úprava práce je adekvátní (na str. 17 je uvedeno schéma, kterýé vystihuje základní rysy a předpoklady koncentrace).
Jazyková a stylistická úroveň	V práci se nevyskytují gramatické nebo pravopisné chyby. Drobné výtky jsou uvedeny bodě 3 tohoto posudku. Jazyková a stylistická stránka práce je tak na odpovídající úrovni .

6. Přípomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Jaký je konkrétní vztah koncentrace a kvalifikované výzvy dle § 114b o. s. ř.? Dále by se autor mohl věnovat možným změnám právní úpravy koncentrace řízení.

7. Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě

Rigorózní práce **splňuje** požadavky standardně kladené na tento druh prací v oboru občanské právo procesní.

Práci **doporučuji k obhajobě** před příslušnou komisí pro obhajobu rigorózní práce.

V Praze dne 28. 08. 2022

JUDr. Miroslav Sedláček, Ph.D., LL.M.
oponent